Nr. 12. Mikołów, dnia 23. marca 1929 r. Rok V.

Wychodzi raz w tygodniu co sobotę.

Cena prenumeraty na poczcie lu agentów 50 gr. mies., z odnosz. 60 gr., kwart. 1.50 zł., z odnosz. 1.80 zł.

Cena numeru 15 gr.

Ogłoszenia 0.10 zł za wiersz: milimetrowy. Reklamy 0.15 zł. za wiersz milimetrowy

GAZETA MIKOŁOWSKA

Adres Redakcji i Administracji: Mikołów, ul. Miarki 9. ∴ Telefon nr. 6.

Przed wyborami w Anglji.

Kto zwycięży konserwatyści, czy partja pracy?

Wybory do Izby gmin w Anglji zapowiadano na dzień 29 maja br. Z tego powodu Partja Pracy wynajęła na dzień 28 maja co najlepsze sale w całej Anglji na zgromadzenia, by uniemożliwić zebrania konserwatywne w ostatniej chwili i by sama mogła wyzyskać ostatnie dla agitacji chwile. Sprytne to jednak pociągnięcie Partji Pracy zostało równie zręcznie odparowane. Rząd Baldwina powiadomiony o niem, przesunął termin wyborów o jeden dzień, z 29 na 30 maja. A partja konserwatywna korzystając ze wzoru socjalistycznego, wynajęła na dzień 29 maja te same sale, które Partja Pracy wynajęła na dzień poprzedni. W ten sposób zostanie partja konserwatywna ostatnią na placu boju z szansami, które taka sytuacja niewątpliwie zapewnia.

Lecz, że wybory są walką, a — jak mówili starzy — wątpliwym jest wynik wojny, przedwczesne byłyby dziś wszelkie obliczenia co do rezultatu wyborów angielskich.

Do wyborów zostaje jeszcze przeszło 2 miesiące czasu. Okres więc dość duży na to, by się w jego granicach dokonać mogły przesunięcia znaczne w nastrojach ludności. Na dziś, jeśli wierzyć prasie francuskiej, wydaje się możliwem pewne zredukowanie liczby mandatów konserwatywnych. Z prostego bardzo powodu...

Od pięciu lat rządzą konserwatyści. A podobno nie było jeszcze takiego rządu, którywby mógł spełnić wszystkie nadzieje, jakie zostały wzbudzone albo programem wyborczym, albo agitacją. I rząd Baldwina nie jest dziś w lepszej sytuacji.

Z ważnych spraw wewnętrznych nie rozwiązał przedewszystkiem palącego zagadnienia bezrobocia. Wyraża się ono dziś cyfrą 1.400 tysięcy osób utrzymywanych przez państwo. Nie zadowala to nikogo. Robotnicy angielscy zdają sobie sprawę z niebezpieczeństw takiego stanu rzeczy i domagają się pozytywnego załatwienia sprawy bezrobocia. Przedsiębiorcy zaś wyrzucają rządowi, że fundusze państwowe obraca się na „zatykanie dziur", a nie na inwestycje.

Może się nie pomylimy, twierdząc, że sprawa bezrobocia wysunie się na czoło agitacji wyborczej. I jak ongiś walka wyborcza toczyła się na platformie państwowej polityki handlowo-gospodarczej (protekcjonizm, czy wolny handel), tak dziś rozegra się dokoła zagadnienia z zakresu polityki społecznej, co począć z bezrobociem?

„Pozytywne" rozwiązanie tej sprawy zgłosił dotąd tylko szef liberalnej partji, Lloyd George. Obiecuje sobie, że w przeciągu 2 lat znajdzie zajęcie połowa bezrobotnych (około 750 tys.) w robotach publicznych, których uruchomienie będzie wymagało około 160 miljonów funtów szterlingów.

Plan jest — niczego sobie. Obiecywać można wiele, a L. George mógłby obiecać i więcej. Chodzi tylko o to, czy można będzie puścić w ruch te „roboty publiczne", o których szef liberałów mówi, czy te roboty są celowe, i czy znajdą się na nie pieniądze.

Nie bez racji skwalifikował minister pracy, sir Steel, plan L. Georga jako demagogję, obliczoną wyłącznie na kaptowanie wyborców i zapowiedział, że partja konserwatywna przygotowuje własny, rozsądny, plan likwidacji bezrobocia. Podobno już nawet pracuje osobna dla tej sprawy komisja, wyłoniona przez rząd obecny i przez niego kierowana.

O ile wewnętrzna polityka rządu Baldwina nie przyniosła rezultatów, którebу w zupełności zadowalały społeczeństwo, o tyle sir Austen Chamberlain minister spr. zagranicznych może się pochlubić pewnemi sukcesami.

Angielska polityka zagraniczna idzie po wojnie torami pokojowemi. Tylko bowiem dobre stosunki i porozumienie z mocarstwami, gwarantują Anglji swobodną cyrkulację towarów i utrzymanie związku z kolonjami i dominjami. Stąd ta szczególna troska Chamberlaina o nie dopuszczanie do tarć między państwami i wyszukiwanie „złotego środka" w każdej sytuacji. Z tych natchnień pochodzi Locarno i cała kompromisowa polityka Anglji na terenie genewskim. Z nich także pochodzi pewne zbliżenie do Niemiec, które jednak nie przeszkodziło Anglji zacieśnić więzów z Ententą, zwłaszcza z Francją.

Jedno przecież „minus" wykazuje bilans Chamberlaina: pogorszenie się stosunku do Stanów Zjednoczonych. Nie udało się mu uzgodnić poglądów z Waszyngtonem na sprawę zbrojeń morskich, a zawarcie umowy z Francją nawet ją utrudniło. Jest to jednak sprawa bardzo delikatna. Chodzi o dwie potęgi morskie, z których właściwie żadna rozbroić się nie chce.

Będzie więc miał wyborca angielski twardy orzech do zgryzienia w dniu 30 maja. Z jednej strony pociągać go będą ku partji konserwatywnej dodatnie rezultaty prac jej rządu, niewątpliwie jednak wpływ mieć na niego będą błędy i braki tego rządu (zwłaszcza sprawa bezrobocia), wyzyskiwane przez Partję Pracy w agitacji wiecowej.

Jedno jest pewne. Rozgrywka toczyć się będzie między dwiema partjami: konserwatywną a socjalistyczną. Liberali nie odegrają większej roli. Zapada nad nimi zmierzch zapomnienia. Rolę swoją odegrali już.

Mówi się, że zadecydują głosy kobiet, zwłaszcza młodych, które po raz pierwszy wezmą udział w głosowaniu. I z tego więc względu będą angielskie wybory ciekawe.

Z polskiego zaś stanowiska korzystniejszem dla nas byłoby, gdyby konserwatyści odnieśli zwycięstwo. Partja Pracy bowiem ma w swem łonie dużo germanofilskich żywiołów, co ze względu na Ligę Narodów mogłoby mieć dla nas poważne następstwa. Konserwatyści natomiast coraz bardziej uświadamiają sobie ostatnie niebezpieczeństwo nowych Niemiec, a natomiast pożytek z silnej Polski.

Podczas rozpraw wyświetlono jeszcze lepiej knowania „Hromady”. Prokurator twierdził, że dążyła ona do przygotowania zbrojnego powstania celem oderwania ziem północno-wschodnich od Rzeczypospolitej. Cel ten zamierzała osiągnąć przez zohydzanie władz polskich, bojkot szkolnictwa, podburzanie włościaństwa przeciwko zarządzeniom podatkowym itp.

Liczba członków „Hromady” wynosiła w grudniu 1926 r. około 120.000 członków. Agitatorzy „Hromady” mówili, że kto się pierwszy do „Hromady” zapisze, ten pierwszy otrzyma ziemię. Tem tłumaczy się liczny napływ chłopów do tej antypaństwowej organizacji.

„Hromada” rozporządzała ogromnemi funduszami. W samej centrali w Wilnie pracowało około 50 osób, a ponadto opłacano lokalne koła, czyli t. zw. „hurtki””. Na prasę wydano według obliczeń prokuratora około 120 tysięcy złotych. Deficyt który wynosił conajmniej 100 tysięcy zł, pokryto oczywiście nie z „oszczędności” posłów, którzy stali na czele „Hromady”, lecz z obfitych zasiłków dawanych przez wrogiego sąsiada. Na dożywianie więźniów politycznych wydano również przeszło sto tysięcy złotych.

Wszystkie te cyfry i ujawnione fakty świadczą, jak potężną i niebezpieczną organizacją była „Hromada”. Walkę z takiemi organizacjami antypaństwowemi muszą prowadzić nietylko władze, lecz także społeczeństwo polskie, które powinno podwoić swe wysiłki i zjednoczyć się do decydującej walki z niebezpieczeństwem grożącem nam od wschodu — bolszewizmem.

Wybory do Sejmu Śląskiego.

Kwestję ordynacji wyborczej załatwi Sejm Rzplitej.

Zgłoszony przez klub PPS. wniosek, domagający się zmiany niektórych postanowień ordynacji wyborczej do Sejmu Śląskiego oraz rozpisania wyborów do tego Sejmu w jaknajszybszem terminie, był przez komisję konstytucyjną Sejmu kilkakrotnie odraczany, a to z tego względu, iż zachodziła wątpliwość, czy sprawę tę załatwić ma Rada Ministrów, czy też ma być ona załatwiona normalnym trybem ustawodawczym.

Dopiero w środę 20 bm. na komisji konstytucyjnej przedstawiciel Rządu dyr. Paciorkowski złożył oświadczenie, iż uważa za wskazane, aby ustawę tę uchwalił Sejm i Senat. Wobec tego komisja konstytucyjna w drugiem i trzeciem czytaniu przyjęła tę część wniosku, która domaga się jaknajrychlejszego rozpisania wyborów do Sejmu Śląskiego, a następnie w drugiem i trzeciem czytaniu przyjęła zmianę postanowień ordynacji wyborczej do Sejmu Śląskiego. Wszystkie te postanowienia komisja uchwaliła zgodnie z rządem.

Wedle projektu ustawy, przyjętej 20 bm. przez komisję, każdy obywatel Rzeczypospolitej, bez względu na płeć, który w dniu zawiadomienia o wyborach do Sejmu Śląskiego ma 21 lat życia ukończone i mieszka od tego dnia na obszarze Górnego Śląska, a nie jest pozbawiony praw — otrzymuje czynne prawo wyborcze.

Art. 9 do 11 uwzględnia zmianę, jaką wytworzył nowy podział powiatów w Rudzie. Tak więc Województwo Śląskie dzielić się będzie na trzy okręgi wyborcze Pierwszy obejmuje miasto Bielsko, powiat Bielsko, powiat Cieszyn, powiat Pszczyna z wyjątkiem gmin Paniowy Chudów. Gierałtowice, Paniówki i Przyszowice. Ten okręg wybiera 18 posłów. Siedzibą Głównej Komisji Wyborczej jest Cieszyn.

Okręg drugi obejmuje miasto Katowice powiat Katowice oraz gminy: Ruda, Bujaków, Gierałtowice, Chudów, Paniowy, Paniówki, Przyszowice. Ten okręg wybiera 15 posłów. Siedzibą Komisji są Katowice.

Okręg trzeci obejmuje Królewską Hutę, powiat Świętochłowice, z wyjątkiem Rudy, powiat Tarnowskie Góry i powiat Lubliniec. Trzeci okręg wybiera 15 posłów, a siedzibą Głównej Komisji wyborczej jest Królewska Huta

Prócz tego wszędzie tam, gdzie ustawa o ordynacji wyborczej do Sejmu śląskiego mówi o tymczasowej Radzie Wojewódzkiej wstawiono nazwę istniejącej obecnie ustawowo Rady Śląskiej Wojewódzkiej. Ustawa uchwalona w środę na komisji konstytucyjnej wchodzi w życie z dniem jej ogłoszenia, a traci moc obowiązującą dopiero w dniu ogłoszenia ordynacji wyborczej uchwalonej autonomicznie przez Sejm śląski.

Proces „Hromady“

Złagodzenie kar głównym przywódcom.

Białoruska włościańsko-robotnicza „Hromada” była najpotężniejszą ze zlikwidowanych dotychczas organizacyj antypaństwowych. Władze polskie rozwiązały ją w styczniu 1927 roku. Proces przewódców „Hromady” toczył się przed sądem okręgowym w Wilnie od 23 lutego do 22 maja 1928 roku. Sąd skazał 37 oskarżonych, a 19 uniewinnił.

Wszyscy skazani odwołali się do sądu apelacyjnego. Żądanie rewizji procesu było wysuwane także przez niektórych polityków z obozu lewicowego.

Ponowne badanie sprawy przez wileński sąd apelacyjny rozpoczęło się w dniu 28 lutego. Wyrok został ogłoszony w dniu 16 marca. Sąd złagodził wymiar kary.

B. posłowie Taraszkiewicz, Rak-Michajłowski, Wałaszyn i Miotła skazani przez sąd okręgowy na 12 lat ciężkiego więzienia otrzymują obecnie po 6 lat. Ponadto złagodzono karę kilkunastu innym skazanym, a 7 oskarżonych całkowicie uniewinniono. Ogółem Sąd Okręgowy skazał 37 oskarżonych na 208 lat ciężkiego więzienia, a sąd apelacyjny 30 na 95 lat.

Polityka zagraniczna.

(+) Dymisja Stresemanna.

W berlińskich kołach politycznych mnożą się coraz bardziej pogłoski o bliskiej dymisji ministra spraw zagranicznych Przyczyną zachwiania min. Stresemanna są nietylko niepowodzenia jakie poniosła jego polityka na terenie genewskim w sprawie Nadrenji i w sprawie mniejszości narodowych, ale także stosunek własnego stronnictwa do p. Stresemanna

(+) Głód na Litwie

Według nadeszłych z Litwy do Wilna wiadomości, głód w północnych powiatach Litwy przybrał katastrofalne rozmiary. W okolicach Szawel i Janiszek notowany jest szereg wsi, których mieszkańcy za pożywienie mają plewy rozrobione w wodzie. W gminach Zemiele, Pokrojsk i innych wybuchnęła epidemja tyfusu głodowego. We wsiach okolicznych chłopi posprzedawali wszystek inwentarz żywy, żywiąc się obierkami kartoflanemi.

Ś. p. Ferdynand Foch
Marszałek Polski i Francji.

W środę 20 bm. zmarł w Paryżu zwycięzki wódz wojny światowej marszałek Ferdynand Foch.

Marszałek Foch zachorował jak wiadomo przed kilku tygodniami, ale nie przypuszczano, że przebieg choroby będzie tak ciężki. Agonja rozpoczęła się wkrótce po godzinie 5. Marszałek dostał ataku duszności i był prawie nieprzytomny. Zaledwie zdołano telefonicznie zawezwać lekarzy i księdza, który umierającemu udzielił ostatnich sakramentów.

Wiadomość o śmierci marszałka wywołała w Paryżu olbrzymie wrażenie i całą Francję okryła ciężką żałobą. Przed domem zaczęły się w milczeniu gromadzić olbrzymie tłumy. Pierwszy przybył z kondolencjami prezydent Republiki p. Doumergue.

Marszałek Foch urodził się w r. 1851. Szkołę średnią ukończył w Rodez w kolegjum OO. Jezuitów. Poczem szkołę politechniczną w Metzu. W trakcie studjów brał udział w wojnie z Prusami w r. 1870-1871, gdzie był ranny. W 1874 zostaje podporucznikiem przechodząc szybko wszystkie szczeble karjery wojskowej. Jest profesorem w Wyższej szkole wojennej, pisząc szereg znakomitych dzieł wojskowych.

Wojna światowa zastała marszałka Focha na stanowisku dowódcy 20-go korpusu. Rola genjalnego wodza w czasie wielkiej wojny jest powszechnie znana. W czasie, kiedy wojska niemieckie zbliżały się do bram Paryża, Foch na czele 9-tej armji przyczynił się do zwycięstwa nad Marną, przez zdecydowaną akcję na odcinku Mondement — de Saint Gond. Wkrótce też wysunął się na czoło dowódców państw sojuszniczych. Okazał się królem strategji.

Jako generalissimus wojsk sprzymierzonych, Foch wstrzymał w marcu 1918 r. ostatnie i najpotężniejsze natarcie niemieckie. Z niezmordowaną energją zorganizował wszystkie siły sojusznicze i nakreślił plan, dzięki któremu załamała się ofenzywa niemiecka. Drugie, decydujące zwycięstwo nad Marną stało się grobem niemieckiego imperjalizmu. Zwycięstwo państw sojuszniczych było wprost niebywałe. W ręce francuskie wpadło wówczas 7.990 oficerów niemieckich, 354.000 żołnierzy, 6217 armat i 38.622 karabinów maszynowych.

Dnia 11 listopada 1918 zwycięski wódz podyktował w wagonie kolejowym warun-

ki rozejmu przedstawicielom Niemiec. Po traktacie wersalskim (14 lipca 1919) oczy całego świata zwróciły się ku Francji, której wcieleniem stał się jej wielki marszałek.

Marszałek Francji i Polski Ferdynand Foch był zawsze jednym z najlepszych przyjaciół naszego narodu. To też jego pobyt w Polsce był dla całego społeczeństwa polskiego zbyt krótką niestety sposobnością do wyrażenia tych wszystkich gorących uczuć wdzięczności dla tego, którego genjusz i moc ducha wywalczyła Polsce możność samodzielnego życia.

Zgon największego bohatera wielkiej wojny okrywa żałobą nietylko Francję i Polskę, lecz całą ludzkość. Pozostanie on dla niej zawsze symbolem tych krwawych zmagań o ideały wolności i sprawiedliwości — wypisane na sztandarach wojsk sojuszniczych

Wiadomości polityczne.

(—) Prezydent Rzeczpospolitej na PWK.

P. Prezydent Rzeczpospolitej ma w czasie trwania Powszechnej Wystawy Krajowej udać się na dłuższy pobyt do Poznania. W związku z tem Zarząd Państwowych Gmachów reprezentacyjnych rozpoczął prace nad przebudową dawnego pałacu Wilhelmowskiego w Poznaniu, który jest obecnie oficjalną siedzibą Głowy Państwa w Polsce.

(—) Sprawa b. ministra Czechowicza.

W środę 20 bm. odbyło się posiedzenie Sejmu w Warszawie na którem po kilkugodzinnej dyskusji przyjęto wniosek komisji budżetowej o pociągnięcie b. min. Czechowicza do odpowiedzialności przed Trybunałem stanu. Wynik głosowania imiennego był następujący. Kartek oddano 371, z tego 5 białych a 366 ważnych. Kwalifikowana większość 220 gł. Za wnioskiem 240 głosów, przeciw — 126 głosów. Przeciwko wnioskowi głosowały B. B. i Frakcja rewolucyjna. Do Trybunału Stanu wybrano jako oskarżycieli posłów: Liebermana (PPS.), Pierackiego (Klub Narod.) i Wyrzykowskiego (Wyzwolenie).

(—) 10-lecie Traktatu Wersalskiego.

W czerwcu br. przypada dziesięciolecie podpisania traktatu pokojowego w Wersalu. Projekt uczczenia tej rocznicy obecnie jest omawiany przez czynniki rządowe. W tym celu powołano specjalny komitet obchodowy.

(—) Polska w obradach rozbrojeniowych.

Polska zaproszona została do wzięcia udziału w obradach komisji Ligi Narodów dla spraw rozbrojeniowych, które odbędą się 15 bm. w Genewie. Polska reprezentowana będzie przez ministra Sokala oraz gen. Kasprzyckiego.

(—) Stosunki polsko-rosyjskie

Przybył do Warszawy p. minister Patek, poseł polski w Moskwie, celem złożenia sprawozdania o obecnym stanie stosunków polsko-sowieckich oraz omówienia dalszego zbliżenia polsko-sowieckiego. P. minister Patek pozostanie w Warszawie przez tydzień i odbędzie szereg konferencyj z ministrami Zaleskim i Kwiatkowskim.

(—) Kanał Wisła — Przemsza.

W ministerstwie robót publicznych omawiany jest obecnie plan budowy gigantycznego kanału wodnego, łączącego Czarną Przemszę na Śląsku, Zagłębie węglowe, Łódź oraz Wisłę pod Płockiem. Budowa tego kanału umożliwiałaby transportowanie węgla drogą wodną do Gdańska, a dzięki tanim kosztom transportowym przyczyniłaby się do opanowania rynków europejskich i rynków wschodnich. Projekt przewiduje wydatek na ten cel w wysokości zł 100 miljonów.

(—) O prezesa Banku Polskiego.

W związku ze zbliżającym się upływem kadencji prezesa Banku Polskiego — sprawa obsadzenia prezesury tego Banku rozważana będzie w bieżącym miesiącu przez Radę Ministrów. W kołach kierowniczych utrzymują, że Prezes Karpiński pozostanie nadal na swem stanowisku.

(:) Fabryka balonów w Polsce.

W kołach przedsiębiorców i wytwórców lotniczych w Polsce omawiany jest obecnie projekt stworzenia fabryki balonów sterowych. Materjał, służący jako powłoka dla tych statków, wyrabiany jest ostatnio w krajowych fabrykach gumowych. Wydaje się jednak, iż projekt ten jest grubo przedwczesny.

Z Województwa Śląskiego.

+ Minister rolnictwa na Śląsku.

W tym tygodniu bawił w Katowicach wraz z kilkoma wyższymi urzędnikami Ministerstwa — min. rolnictwa p. Niezabytowski. Minister był w Chorzowie, gdzie zwiedził fabrykę Związków Azotowych i był obecny na obiedzie, wydanym przez dyrekcję fabryki. Z Chorzowa p. minister udał się do Huty Pokoju, którą zwiedził a wieczorem wyjechał do Warszawy.

+ Podwyżka zarobków górniczych.

Komisja arbitrażowa i pojednawcza w Katowicach powołana do uregulowania zarobków robotników zatrudnionych w górnictwie śląskiem, orzekła, że zarobki podwyższone być mają o 5%. Podwyżka ta obowiązuje od 1-go marca do 31-go sierpnia br. z tem, że o ile umowa nie zostanie wypowiedziana na 14 dni przed 31 sierpnia, obowiązuje nadal z prawem wypowiedzenia na 14 dni przed upływem każdego miesiąca.

+ Mord w Katowicach.

Tragiczny wypadek rozegrał się w środę 20 bm. około godziny 17-tej w restauracji p. Jabłonki przy ujściu ulicy Andrzeja w ulicę Kościuszki w Katowicach. Porucznik 8 p. ułanów p. Kornberger, zabił dwoma strzałami z browninga małego kalibru dzierżawcę powyższej restauracji, Wilhelma Warzechę. Zabójca oddał się po dokonaniu swego strasznego czynu sam w ręce policji, która następnie sprawę tę przekazała żandarmerji polowej. W czasie śledztwa zeznał p. Kornberger, że tłem jego czynu są zatargi rodzinne, mianowicie zamordowany Wilhelm Warzecha był ojczymem narzeczonej porucznika Kornbergera, p. Marji Kaukówncj, lat 21.

+ Śmierć 3 górników.

We wtorek 19 bm. w południe, na terenie kopalni „Mysłowice" w Mysłowicach zdarzył się wstrząsający wypadek. Mianowicie zawalił się filar, grzebiąc 5 robotników, z których trzech poniosło śmierć na miejscu, a reszta została ciężko ranna. Wszczęto niezwłocznie akcję ratowniczą w celu wydobycia nieszczęśliwych offiar katastrofy. Na miejsce wypadku zjechała specjalna komisja z ramienia władz górniczych, która prowadzi w tej sprawie dochodzenie.

+ 15 wagonów zboża na ulicy.

W tym tygodniu zawalił się stojący obok młyna parowego Neumanna przy ul. Komorowickiej w Białej magazyn zboża. Na ludną ulicę runęła z kilkupiętrowej wysokości partja muru 18 m szerokiego. Wraz z gruzem zasypało ulicę około 15 wagonów zboża. W ludziach na szczęście ofiar nie było. Ulicę natychmiast dla ruchu zamknięto i zajęto się energicznie uprzątnięciem rozsypanego zboża. Przyczyną katastrofy za słaba konstrukcja murów przy zbytniem obciążeniu magazynów.

Z Mikołowa i okolicy.

— Imieniny marszałka Piłsudskiego w Mikołowie.

W sobotę, dnia 16 bm. wieczorem o godzinie 7.30 odbył się capstrzyk przy licznym udziale związków, towarzystw i przedstawicieli miejscowych władz. Gmachy urzędowe i domy prywatne były udekorowane sztandarami narodowemi i nalepkami z podobizną Pana Marszałka Józefa Piłsudskiego. Nadzwyczaj wspaniale okazały się oświetlone okna podczas capstrzyku.

W niedzielę, dnia 17 bm. uroczystość rozpoczęła się o godz. 6.30 rano pobudką. O godz. 9-tej nastąpiła zbiórka władz, szkół, towarzystw i obywatelstwa na rynku, poczem o godz. 9.30 wyruszył pochód przy dźwiękach orkiestry na uroczyste nabożeństwo do kościoła parafjalnego. Po nabożeństwie wyruszył znów pochód na rynek, gdzie nastąpiła defilada przed Komitetem honorowym. Następnie odbyła się uroczysta akademja w pięknie udekorowanej sali Hotelu Polskiego, którą rozpoczęto odegraniem Hymnu Narodowego. Słowo wstępne wygłosił p. burmistrz Koj, poczem wystąpiły ze śpiewem dzieci tut. szkoły powszechnej. W dalszym ciągu przemawiał p. Wojna, prof. tutejszego gimnazjum państwowego i uczenica miejscowej szkoły dokształcającej wygłosiła deklamację a 3 uczni miejscowego gimnazjum męskiego wykonało występ muzyczny. Akademję zakończono odegraniem marsza 1-szej brygady. Po południu o godzinie 2-giej odbyły się zawody w marszu W. F. i P. W. Trasa wynosiła około 25 klm. O godz. 5.30 po południu odegrana została staraniem Związku Strzeleckiego w sali Hotelu Polskiego sztuka pt. „Więzień Magdeburga".

Dnia 19 bm. o godz. 8-mej wieczorem odbył się w wspaniale urządzonej sali Hotelu Polskiego raut, który zaszczycił swą obecnością Starosta Pszczyński p. Dr. Jarosz. Słowo wstępne wygłosił p. inż. Krzemieński. Program rautowy wykonany został z współudziałem pp. Hanny Skwareckiej, artystki opery warszawskiej, Imieli Wojtaszka, artysty dramt. teatru miejsk. w Katowicach, Kopciuszewskiego, tenora opery katowickiej, Tow. śpiewu „Lutni" i p. prof. Mecka. Podczas rautu przygrywała orkiestra Głównej komendy policji państwowej w Katowicach. W raucie wzięło udział obywatelstwo miejscowe i pozamiejscowe.

— Z Rady Miejskiej w Mikołowie.

W ubiegły poniedziałek 19 bm. miało się odbyć posiedzenie Rady Miejskiej m. Mikołowa. Jednak z powodu nie przybycia większości pp. radnych zebranie to nie mogło dojść do skutku. Więcej dbałości pp. radni o sprawy miejskie!

— Powiat. Komenda P. W. w Mikołowie.

W dniu 17 marca br. odbyły się doroczne zawody w marszu o nagrodę wędrowną, ufundowaną przez Miejski Komitet W. F. i P. W. w Mikołowie. Do zawodów stanęło 8 zespołów po 6 zawodników. Marszruta wynosiła 20 klm. i prowadziła z Wymyślanki przez Kamionkę, Panewnik, Ligotę, Piotrowice, Kamionkę i na Wymyślankę. 1-sze miejsce zajął zespół z Panewnik, w którym brali udział członkowie P. W.: Steuer Henryk, Chmielewski Franciszek, Chmielewski Michał, Szady Paweł, Kaszyca Walter i Brzoza Alojzy. Czas 2 godz. 19.30 min. Zespół ten nagrodę wędrowną zdobył już po raz trzeci, a więc na własność. Oprócz nagrody wędrownej zawodnicy otrzymali złote żetony. Drugie miejsce zajął zespół z Orzesza — żetony srebrne i trzecie miejsce zespół z Mokrego-Goj — żetony bronzowe. Pozawodach uczestnicy otrzymali posiłek w restauracji Knapika.

— Marsz Warszawa—Sulejówek.

Powróciła drużyna P. W. z Mikołowa, która brała udział w zawodach w marszu Sulejuwek — Belweder. Wyniki jeszcze nie są znane, lecz drużyna przybyła do mety w czasie przepisanym i w pełnym składzie.

— Walne zebranie LOPP. w Mikołowie.

Zarząd Miejscowego Koła L. O. P. P. zawiadamia, że dnia 25 marca br. o godz. 7.30 wieczorem w sali Hotelu Polskiego (p. Ratki) zwołuje walne zebranie, na które wszystkich członków oraz sympatyków zaprasza — Zarząd L. O. P. P.

— Rzeczy zgubione.

Dnia 2 marca 1929 r. zgubiła p. Józefa Wolna z Kamionki torebkę wraz z dokumentami rentowemi opiewającemi na nazwisko Franciszka i Józefa Wolnych z Kamionki. Zgubione rzeczy uprasza się oddać poszkodowanym względnie w Magistracie, Miejski Urząd Policyjny, pokój nr. 12.

— Z Wydz. Pow. w Pszczynie.

Przed paru dniami odbyło się posiedzenie Komisar. Wydziału Powiat. w Pszczynie. Załatwiono 96 spraw. Między in. uchwalono ostatecznie statut Komunalnej Kasy Oszczędności pow. pszczyńskiego.

Według tego statutu dotychczasowa Pow. Kasa Oszczędności otrzyma nazwę „Komunalna Kasa Oszczędności Pow. Pszczyńskiego w Pszczynie" i agendy jej będą znacznie rozszerzone. Równocześnie przyjęto statut Zw. Kas Oszczędności Wojew. Śląskiego. Zatwierdzono szereg uchwał Rad gminnych w przedmiocie poboru podatku budynkowego w wysokości od 5 do 6 proc od wartości pospolitej budynków. Firmie C. H. Dittrich w Mikołowie, fabryce papieru, udzielono zezwolenia na budowę zbiorników osadników do czyszczenia ścieków fabrycznych, zaś firmie Zakłady „Elektro" w Łaziskach Górnych na uruchomienie kotła parowego. Na rozjemcę okręgu 37 Łaziska Dolne wybrano naczelnika gminy Jana Szustra z Łazisk Średnich. Tow. Gimn. „Sokół" w Pszczynie przyznano subwencję w wysokości 100 zł.

Prasa w Chinach.

Chiny dzisiejsze mają dotychczas 190 miast, otoczonych murem, z czego 33 miasta mają powyżej miljona mieszkańców. W każdem mieście chińskiem wychodzi 2 do 3 pism, które naogół bardzo dobrze prosperują. Rozmiary gazet chińskim odpowiadają rozmiarom pism angielskich i amerykańskich.

Wielkie pisma chińskie wychodzą z rana, mniejsze zaś wieczorem, przyczem wielkie organy prasowe utrzymywane są zazwyczaj w tonie poważnym, podczas gdy pisma mniejsze, lubujące się w sensacji, mają charakter pism bulwarowych. Naogół pisma chińskie wzorowane są na gazetach angielskich i amerykańskich. Tak np. pekiński „Cen Pao" (Poczta poranna) przypomina wielce londyński „Morning Post".

Część ogłoszeniowa pism chińskich rozwija się ostatnio bardzo pomyślnie, a program nauczania pekińskiej szkoły dziennikarskiej ogłoszeniom prasowym i reklamie poświęca szczególną uwagę. Chińczycy są bardzo gorliwymi czytelnikami gazet i łatwo ulegają wpływom słowa drukowanego. Bardzo doniosłe znaczenie w dziele popularyzacji prasy w Chinach posiada reforma pisowni chińskiej, przeprowadzona przez chińskich rewolucjonistów.

Rozmaitości.

(:) Syn b. sułtana — muzykiem.

Jak prasa donosi z Budapesztu, książę Abdul Kadir, syn byłego sułtana Abdul Hamida, uzyskał licencję na uprawianie zawodu muzyka w kawiarniach. Abdul Kadir, człowiek 50-letni, mieszka od dłuższego czasu w Budapeszcie, a trudne stosunki materjalne zmusiły go ostatnio do zarobkowania.

(:) Pomnik w Częstochowie.

Na miejscu po dawnym pomniku cara Aleksandra II-go pod Jasną Górą ma stanąć pomnik ku czci poległych żołnierzy ziemi częstochowskiej i wieluńskiej. Ostateczną decyzję w tej mierze poweźmie komisja artystyczna wyłoniona przez Komitet Budowy Pomnika.

(:) Ofiara cieńkich pończoch.

W Nauen, w Niemczech, doznała pewna dziewczyna odmrożenia nóg aż do kolan, a to dlatego, ponieważ w mroźne dni chodziła w cienkich pończochach. Według orzeczenia lekarzy dziewczynie owej grozi odcięcie obydwóch nóg. Również berliński urząd zdrowia notuje liczne wypadki odmrożenia nóg przez kobiety.

Wesoły kącik.

Najmniej znana kobieta.

Dzienniki paryskie opowiadają taką anegdotkę: Dwaj ministrowie francuscy rozmawiali po ukończeniu posiedzenia Izby deputowanych przy wyjściu z Palais Bourbon. Niedaleko drzwi stojąca dama przyglądała się rozmawiającym tak uważnie, że jeden z nich zapytał kolegi:

— o ta pani patrzy na nas tak uporczywie? Może ją znasz?

— Właściwie — odpowiada pocichu zapytany —jest to kobieta, którą znam najmniej ze wszystkich, bo to moja żona...

——o——

Podstawy powodzenia.

— Dwu rzeczy potrzeba — uczył pewien miljoner amerykański ssyna — dla osiągnięcia powodzenia w życiu: uczciwości i sprytu. — Co to jest uczciwość? — pyta synek. — Zawsze dotrzymywać danego słowa! — A co spryt? — Nigdy nie dawać słowa!

——o——

W powojennej szkole.

— Który z was zna przysłowie, które już wyszło z użycia? — „Uczciwością i pracą ludzie się bogacą" — odpowiada syn dorobkiewicza, Icek Pfeferbusch.

——o——

Na zapas.

— Co robią te papierosy w twojej kieszeni? — bada matka ośmioletniego syna. — Zbieram je, proszę mamy, do dnia, w którym wolno mi będzie palić.

——o——

W „suchej" Ameryce.

— Oj, synu, sprawiłeś mi wielki zawód. Wstyd, że po czterech latach studjów chemicznych fabrykujesz taki podły likier!

——o——

Zbyt wyraźne.

Po pierwszej wizycie w nudnym domu. Pani: — Niechże pan pamięta. W przyszły czwartek będziemy w domu. — I ja też, pani dobrodziejko!...

Programy radjowe.

KATOWICE.

Niedziela 24. III.

10.15 — Transmisja nabożeństwa. 11.56 — Sygnał czasu. 12.10 — Koncert symfon. 14.00 — Pogadanka. 14.20 — Odczyt roln. 14.40 — Odczyt rolniczy. 15.15 — Kazanie pasyjne. 16.00 — Koncert popularny. 18.00 — Koncert orkiestry mandolinistów. 19.00 — Rozmaitości. 19.20 — Bery i bojki. 19.56 — Sygnał czasu. 20.00 — Wykład biologiczny. 20.30 — Muzyka religijna. 21.00 — Kwadrans literacki. 21.15 — Koncert. 22.00 — Komunikaty.

Poniedziałek 25. III.

11.56 — Sygnał czasu. 12.10 — Muzyka płyt gramofonowych. 13.00 — Komunikat rolniczy. 15.45 — Komunikaty. 16.00 — Muzyka płyt gramof. 17.00 — Odczyt. 17.25 — Radjoamator śląski. 17.55 — Koncert popularny. 18.50 —Rozmaitości. 19.10 — Lekcja poprawnego mówienia i pisania po polsku. 19.40 — Co słychać w strażactwie? 19.56 —Sygnał czasu. 20.00 — Odczyt. 20.30 — Koncert z Wilna. 22.00 — Komunikaty.

Wtorek 26. III.

11.56 — Sygnał czasu. 12.10 — Muzyka płyt gramof. 13.00 — Komunikat rolniczy. 15.45 — Komunikaty. 16.00 — Muzyka płyt gramof. 17.00 — Wykład historji Polski. 17.25 — Odczyt. 17.50 — Koncert pop. 18.35 — Recytacje poezji. 18.50 — Rozmaitości. 19.10 — Komunikat harcerski. 19.20 — Odczyt. 19.50 — Transm. opery z Poznania. Komunikaty.

Środa 27. III.

11.56 — Sygnał czasu. 15.45 — Komunikaty. 16.00 — Muzyka płyt gram. 17.00 — Odczyt. 17.25 — Odczyt. 17.55 — Koncert popołudniowy. 18.50 — Rozmaitości. 19.10 — Pogadanka. 19.45 — Komunikaty. 19.56 — Sygnał czasu. 20.00 — Odczyt. 20.30 — Koncert wieczorny. 21.35 — Literacki występ autorski. 22.00 — Komunikaty.

Czwartek 28. III.

11.56 — Sygnał czasu. 12.10 — Muzyka płyt gramof. 13.00 — Komunikat rolniczy. 15.45 — Komunikaty. 16.00 — Skrzynka pocztowa. 16.25 — Kazania Skargi. 18.20 — Komunikaty. 18.35 — Włóczęgi narciarskie. 19.00 — Rozmaitości. 19.20 — Odczyt. 19.45 — Lekcja praktyczna używania znaków telegraficznych. 20.10 — Koncert muzyki religijnej. Komunikaty.

Piątek 29. III.

11.56 — Sygnał czasu. 14.30 — Kazanie pasyjne. 15.45 — Komunikaty. 17.00 — Wykład historji Polski. 1730 — Kazania Skargi. 18.00 — Koncert chóru. 19.00 — Koncert religijny. 20.00 — Komunikat sportowy. 20.10 — Rozmaitości. 20.30 — Misterjum Wielkanocne. 21.15 — Słucho-

wisko. 22.00 Komunikaty. 22.30 — Skrzynka pocztowa w języku francuskim.

Sobota 30. III.

11.56 — Sygnał czasu. 15.45 — Komunikaty. 16.25 — Odczyt. 18.15 — Dźwięk dzwonu Zygmunta. 18.30 — Recytacje. 20.00 — Transm. Rezurekcji.

Nakładem i drukiem K. Miarki, Sp. Wyd. z ogr. por. w Mikołowie.
Redaktor odpowiedzialny: Mieczysław Łączkowski w Katowicach.

Ogłoszenia Magistratu miasta Mikołowa.

ODPIS.

Starostwo w Pszczynie.
L. G. 712/20.

Pszczyna, dnia 15 marca 1929.

Na mocy Rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 31 sierpnia 1926, Dz. U. R. P. Nr. 91 poz. 527 o zabezpieczeniu podaży przedmiotów powszedniego użytku oraz Rozp. Min. Spraw Wewn. z 19 listopada 1928 Dz. U. R. P. Nr. 87 poz. 761 ustalam po wysłuchaniu opinji Komisji cennikowej dla powiatu pszczyńskiego na zasadzie upoważnienia Śląskiego Urzędu Wojewódzkiego następujące ceny maksymalne:

1 kg. chleba z 70% mąki żytniej — cena 54 grosze.

Winni przekroczenia powyżej ustanowionego cennika ulegną karze aresztu do 6-u tygodni lub grzywny do 10 tysięcy zł stosownie do postanowień z art. 4 Rozp. Prez. Rzeczypospolitej z 31 sierpnia 1926 roku Dz. U. R. P. Nr. 91 poz. 527.

Starosta: podp. Dr. J a r o s z.

Powyższe podaje się niniejszem do ogólnej wiadomości.

Mikołów, dnia 19 marca 1929 r.

Magistrat.
(—) K o j, burmistrz.

ODPIS.

Województwo Śląskie. Liczba Sm. 1253-3. Dotyczy: Miasto Mikołów — podatek od placów budowlanych na rok 1929-30.

Katowice, dnia 13 marca 1929.

Do
Magistratu
miasta Mikołowa.

W załatwieniu podania z dnia 6 lutego 1929 r. L. dz. 8037-28 zawiadamiam, że Śląska Rada Wojewódzka na posiedzeniu w dniu 28 lutego 1929 r. powzięła następującą uchwałę:

„Na zasadzie art. 1, 3 i 27 ustawy o tymczasowem uregulowaniu finansów komunalnych w Województwie Śląskiem w brzmieniu, ogłoszonem rozporządzeniem Wojewody Śląskiego z dnia 8 lipca 1926 r. (Dz. U. Śl. Nr. 17 poz. 30), Śląska Rada Wojewódzka zatwierdza uchwały korporacyj miejskich w Mikołowie z dnia 18/30 stycznia 1929 r. w sprawie poboru na rok budżetowy 1929/30 podatku od placów budowlanych w wysokości 10 promille wartości pospolitej tych placów, ustalonej w ogólnej wysokości na 610.883 zł.

Za Wojewodę:
Dr. W i e r z b i a ń s k i.
wz. Naczelnika Wydziału Samorządowego.

Powyższe zatwierdzenie Rady Wojew. w Katowicach z dnia 13 marca 1929 r. Sm. 1253-3 podaje się niniejszem do publicznej wiadomości.

Mikołów, dnia 18 marca 1929 r.

Magistrat.
(—) K o j, burmistrz.

OGŁOSZENIE.

Po myśli rozporządzenia z dnia 13 kwietnia 1919 (Gazeta Urzędowa b. rejencji Opolskiej str. 146 poz. 280) oraz ustawy z dnia 5 lutego 1919 (Dz. U. Rz. str. 176 poz. 6707) wolne są dla handlu następujące niedziele w roku 1929:

24 marca, 28 kwietnia, 12 maja, 1 listopada, 15 i 22 grudnia 1929.

Godziny dla handlu będą:

a) przed południem od 7,30 do 9,30;

b) po południu od 12 do 18 (godziny 6-tej wieczorem.

Przekroczenia powyższego zarządzenia ścigane będą sądownie po myśli § 146 a ustaw przemysłowej i podlegają karze grzywny do 600 złotych względnie karze aresztu.

Mikołów, dnia 15 maja 1929.

Miejski Urząd Policyjny.
(—) K o j, burmistrz.

OGŁOSZENIE.

Na podstawie § 9 ustawy z dnia 18 marca 1919 (Dz. U. Rz. str. 315) i za zgodą Pana Inspektora Pracy w Katowicach z dnia 9 marca 1929 (L. dz. 36-29) oraz tutejszego Tow. Samodzielnych Kupców, ustala się niniejszem przedłużony czas otwarcia sklepów i zatrudniania pracowników handlowych, z wyjątkiem składów aptecznych aż do godziny 9 wieczorem w następujące dni robocze 1929: 16 marca, 1 czerwca, 15 czerwca, 3 sierpnia, 31 sierpnia, 14 września, 2 listopada, 16 listopada, 6, 17, 18, 19, 20, 21 i 23 grudnia 1929.

Przekroczenia powyższego zarządzenia ścigane będą sądownie po myśli przepisów § 18 wyżej naprowadzonej ustawy z dnia 18 marca 1919 i podlegają karze aresztu do 6 miesięcy wzgl. grzywny do 2000 zł.

Mikołów, dnia 15 marca 1929.

Miejski Urząd Policyjny.
(—) K o j, burmistrz.

ODPIS.

Starostwo w Pszczynie. L. dz. W. 831. Dotyczy: Sprawa składania podań o ulgi wojskowe.

Pszczyna, dnia 6 marca 1929.

Do
PP. Burmistrzów i Naczelników Gmin
w powiecie

Nowelą do ustawy o powszechnym obowiązku wojsk. Dz. U. R. P. Nr. 46-28, poz. 458 zostały sprawy udzielania odroczeń odbycia czynnej służby wojskowej przekazane do wyłącznej kompetencji władz administracji ogólnej

Pomimo jednak wyraźnych postanowień ustawy, zwracają się zainteresowani do wszelkich instancyj władz wojskowych z prośbami, zwłaszcza gdy chodzi o ulgi dla jedynych żywicieli rodzin i właścicieli odziedziczonych gospodarstw rolnych o stosowanie tych ulg, przyczem szczególnie liczne są te podania w okresach po wcieleniu poborowych do szeregów.

Podania te poza brakiem elementarnych znajomości kompetencyjnych, cechuje różnorodność zażaleń, na decyzje wydane przez powiatowe czy też wojewódzkie władze administracji ogólnej, które rzekomo nie uwzględniły krytycznego położenia materjalnego lub rodzinnego petentów lub też zbyt rygorystycznie stosow. terminy ustawowe, w których należy składać tego rodzaju podania.

Znaczną ilość podań stanowią również nieuzasadnione ustawowo prośby żon o zwolnienie z szeregów ich mężów, jako jedynych ich i ich dzieci żywicieli

Zaznacza się przytem, że jak stwierdzono, do M. S. Wojsk. napływają masowo z niektórych okolic prośby, pisane jednym charakterem ręki, co świadczyłoby niedwuznacznie o silnie rozwiniętej działalności pokątnych doradców i pisarzy, którzy namawiają nieuświadomionych do składania podań, zwiedzionych w ten sposób wyzyskują, a władze przeważnie najwyższych instancyj zasypują prośbami, których uwzględnienie jest conajmniej wątpliwe.

W związku z powyższem zechce Pan Burmistrz — Naczelnik Gminy — zarządzić pouczenie ogółu ludności, że prośby o odroczenie względnie zwalnianie z szeregów poborowych przez władze wojskowe rozpatrywane nie będą, tem samem składanie podań takich do władz wojskowych **jest bezcelowe.** Podania o odroczenie służby wojskowej należy przedkładać do tej władzy Administracyjnej I instancji (Starostwo), w której poborowy został wpisany do list poborowych. Prośby takie należy wnosić za pośrednictwem Magistratów i Urzędów Gminnych, które winny do prośby dołączyć potrzebne załączniki a to:

I. O ile chodzi o odroczenie służby wojskowej dla jedynego żywiciela rodziny dołączyć (art. 57 pkt 1)
1. kwestjonarjusz,
2. wykaz z Urzędu Stanu cywilnego obejmujący całą rodzinę wnoszącego prośbę,
3. poświadczenie z Urzędu Gminnego o stanie majątkowym.

II. Do prośby o odroczenie służby wojskowej z tytułu odziedziczenia gospodarstwa należy dołączyć (art. 57 pkt. 2),
1. kwestjonarjusz,
2. wykaz z Urzędu Stanu Cywilnego obejmujący całą rodzinę starającego się o odroczenie służby wojskowej,
3. dokument nabycia gospodarstwa,
4. poświadczenie Urzędu Gminnego i dwóch członków danej gminy, których synowie pełnią czynną służbę wojskową, że petent istotnie sam obrabia gospodarstwo (rolę) oraz, że dochód z gospodarstwa wystarcza na wyżywienie rodziny złożonej z 5-ciu osób a nie przekracza trzykrotnie takiego dochodu,
5. wyciąg z Urzędu Katastralnego (posiadłości gruntowej).

III. Do prośby o odroczenie służby wojskowej z tytułu uczęszczania do wyższych zakładów naukowych (unwersytet) art. 57 pkt. 3, należy dołączyć zaświadczenie danego zakładu naukowego.

IV. Do prośby o odroczenie służby wojskowej dla uczni terminujących w rzemiośle i majstrów i terminujących w handlu (art. 64 p. 4) zamiast zaświadczeń naukowych winien dołączyć poświadczenie odnośnych stowarzyszeń handlowych względnie przemysłowych, potwierdzonych przez właściwą władzę przemysłową lub zaświadczenie Izby handlowej i przemysłowej.

Powyższe przesyłam celem należytego pouczenia ludności i zastosowania się.

Starosta:
w. z. (—) Dr. Riess.

Powyższe podaje się niniejszem do ogólnej wiadomości.

Mikołów, dnia 12 marca 1929 r.

Magistrat.
Biuro wojskowe.
(—) Koj, burmistrz.

ODPIS.

REGULAMIN
miejscowej dokształc. szkoły przemysłowej w Mikołowie.

W wykonaniu § 11 statutu miejscowej dokształcającej szkoły przemysłowej w Mikołowie z dnia 26 maja 1926 oraz 8 września 1926 r., wydaje się po wysłuchaniu Kuratorjum szkolnego i Rady Miejskiej następujący regulamin służbowy.

I. Obowiązki i praca Kuratorjum szkoln.

§ 1.

Kuratorjum dokształcającej szkoły przemysłowej jest organem Magistratu w sprawach miejscowej dokształcającej szkoły przemysłowej w Mikołowie i jest zobowiązane zastosować się do zarządzeń Magistratu.

§ 2.

Zadaniem Kuratorjum jest, przy pomocy władzy gminnej, zarządzać szkołą dokształcającą, popierać ją, tudzież starać się o łączność między szkołą a pracodawcami oraz rodzicami uczniów.

W szczególności ma Kuratorjum:
1. przygotować budżet szkolny,
2. współdziałać przy zarządzaniu majątkiem szkolnym i przy nadzorowaniu kasy szkolnej, rachunek roczny sprawdzać i przyjąć,
3. starać się o odpowiednie utrzymanie budynku szkolnego i jego ubikacyj oraz o wystarczające wyposażenie szkoły w inwentarz i pomoce naukowe, jak również przedkładać władzy gminnej potrzebne wnioski,
4. przy ustalaniu i zwalnianiu sił nauczycielskich wydać swą opinję,
5. współdziałać przy ustalaniu planu naukowego i rozkładu godzin,
6. starać się o potrzebne środki dla popierania frekwencji szkolnej i stosownej rozbudowy szkoły i potrzebne wnioski przedłożyć władzy gminnej,
7. rozstrzygać o zurlopowaniu uczniów od nauki w myśl statutu miejscowego, o ile chodzi o krótszy urlop, co pozostawić należy kierownikowi zakładu,
8. wydanie zezwoleń uczniom hospitantom do uczęszczania do szkoły — cofnięcie tych zezwoleń — obniżenie lub całkowite uwolnienie tych uczniów od opłat szkolnych,
9. starać się o utrzymanie dyscypliny szkolnej,
10. postarać się o potrzebny materjał dla władzy gminnej celem przedłożenia sprawozdań do władzy nadzorczej,
11. uchwalać o innych sprawach dotyczących szkoły a przekazanych Kuratorjum przez władzę gminną, jak również o sprawach, poruszonych przez koła przedsiębiorców, przemysłowych lub rodziców uczniów.

§ 3.

Przewodniczący kieruje czynnościami Kuratorjum, przygotowuje uchwały i wykonuje je. Jest on uprawniony do wyznaczenia referentów z pośród członków Kuratorjum dla pojedyńczych spraw lub dla wszystkich czynności tego samego rodzaju.

W nagłych wypadkach, podlegających uchwale Kuratorjum może przewodniczący w imieniu Kuratorjum wydać zarządzenie; w takim wypadku winien przewodniczący zarządzenia oraz ich wynik podać do wiadomości Kuratorjum na następnem posiedzeniu oraz przeprowadzić uchwałę Kuratorjum.

§ 4.

Posiedzenia Kuratorjum odbywają się zależnie od spraw conajmniej jednak co 6 tygodni do 3 miesięcy. Na wniosek postawiony przez 3 członków lub przez kierownika szkoły, należy również zwołać posiedzenie

§ 5.

Przewodniczący zaprasza członków — z wyjątkiem w wypadkach nagłych — conajmniej 3 dni przed posiedzeniem pisemnie i podaje porządek obrad.

Nad sprawą, nie postawioną na porządek obrad, wolno uchwalać, jeżeli dwie trzecie obecnych z tem się zgadza.

Na żądanie członka Kuratorjum należy sprawę, należącą do kompetencji Kuratorjum, postawić na porządek obrad przyszłego posiedzenia.

§ 6.

Przewodniczący otwiera, prowadzi i zamyka posiedzenie. O uchwałach prowadzić należy książkę protokolarną. Za jej prawidłowe prowadzenie odpowiedzialny jest przewodniczący.

Kuratorjum jest zdolne do powzięcia uchwał przy obecności więcej jak połowy członków. Jeżeli posiedzenie nie jest zdolne do powzięcia uchwał, wyznacza się nowe posiedzenie z tym samym porządkiem obrad. Posiedzenie takie jest zdolne do powzięcia uchwał bez względu na ilość obecnych; o tem należy powiadomić członków w zaproszeniu.

Uchwały zapadają większością głosów, przy równości głosów rozstrzyga przewodniczący. Na życzenie należy kierownictwu szkoły przesłać uchwały w odpisie.

Jeżeli w pewnej sprawie jest ktoś osobiście interesowany, winien on w czasie obradowania nad tą sprawą opuścić salę obrad i nie wolno mu brać udziału w obradach oraz przy powzięciu uchwały nad tą sprawą.

Na posiedzenia powołany być może z głosem doradczym lekarz szkolny i inni rzeczoznawcy lub na wniosek kierownika szkoły, nauczyciele tej szkoły.

Protokół należy przy końcu posiedzenia przedłożyć i podpisać przez obecnych. Spory co doredagowania rozstrzygnięte zostają przez uchwałę. Mniejszość może zażądać wpisania jej odrębnego zdania do protokołu.

§ 7.

Członkowie Kuratorjum sprawują swój urząd honorowo. O wszelkich zajściach, obradach i uchwałach Kuratorjum, jak również o wszelkich innych sprawach, które doszły do ich wiadomości z tytułu ich urzędu, winni zachować tajemnicę urzędową.

§ 8.

Państwowa władza nadzorcza może każdego czasu zarządzić zwołanie Kuratorjum oraz wydelegować swego zastępcę na posiedzenia.

§ 9.

Kuratorjum jest uprawnione zwiedzić szkołę podczas lekcyj po poprzedniem zgłoszeniu się u kierownika szkoły i być obecnem przy egzaminach oraz w uroczystościach szkolnych.

Kuratorjum jednakowoż nie wolno się mieszać do nauki. Ewentualne uwagi lub zachęcenia należy przedstawić na przyszłem posiedzeniu Kuratorjum.

II. Obowiązki i prawa uczniów — uczenic.

Wstąpienie do szkoły.

§ 10.

Przy wstąpieniu do dokształcającej szkoły przemysłowej należy przedłożyć świadectwo wystawione przez szkołę, do której ostatnio uczeń — uczenica — uczęszczał(a) oraz metrykę urodzenia i umowę o naukę.

Egzamin wstępny.

§ 11.

Nowi uczniowie i uczenice winni się poddać egzaminowi wstępnemu, poczem zostaną przydzieleni do tego oddziału, który odpowiadać będzie ich wiadomościom. Przy postępach niedostatecznych w ciągu roku dopuszczalne jest cofnięcie ucznia lub uczennicy do oddziału niższego.

Uczęszczanie do szkoły.

§ 12.

Uczniowie i uczenice dokształcającej szkoły przemysłowej winni uczęszczać do szkoły w dniach i godzinach wyznaczonych i zgłaszać się na czas do odbycia ewentualnych korepetycyj lub karcerów. Obowiązek ten istnieje również przez czas próbny ucznia i uczennicy jak również w czasie bezrobocia.

Uczniowie i uczennice są obowiązani uczęszczać do szkoły punktualnie i regularnie. Spóźnianie się, lub jawienie się w szkole wcześniej niż o kwadrans przed rozpoczęciem lekcji jest niedozwolone.

Uczniowie i uczennice zobowiązani są również brać udział we wszystkich imprezach szkoły, np. w uroczystościach szkolnych i narodowych.

Niezastosowanie się do powyższego jak i spóźnianie nieusprawiedliwione zależnie od okoliczności może być uważane za pełną absencję i może być karane.

Absencje szkolne i usprawiedliwienia.

§ 13.

Absencje szkolne uwzględnia się tylko w rzeczywiście ważnych wypadkach (choroba lub inne ważne przeszkody). Przejściowa słabość, która nie przeszkadza uczniowi względnie uczennicy pracować w interesie, nie uwalnia również od obowiązku uczęszczania do szkoły. Ewtl. można od ucznia wzgl. uczennicy żądać przedłożenia świadectwa lekarskiego.

§ 14.

Jeżeli uczeń wzgl. uczennica nie może przybyć do szkoły, jest pracodawca wzgl. jego zastępca zobowiązany donieść o tem kierownikowi szkoły natychmiast, najpóźniej jednak w przeciągu 3 dni pisemnie i podać powód.

Wnioski o urlopy.

§ 15.

Wnioski o zurlopowanie ucznia wzgl. uczennicy od kilku godzin nauki lub też na czas dłuższy, należy odpowiednio umotywować i wnieść na piśmie do kierownika szkoły. Podanie to powinno być wystosowane kilka dni przed zamierzonem uwolnieniem ucznia wzgl. uczennicy tak, by kierownik w razie potrzeby mógł otrzymać rozstrzygnięcie Kuratorjum szkolnego wzgl. jego przewodniczącego.

Kara za nieusprawiedliwioną nieobecność i opóźnienie.

§ 16.

Nieusprawiedliwione godziny szkolne i opóźnienia zgłasza kierownictwo szkoły zarządowi policji do ukarania.

Środki naukowe.

§ 17.

Potrzebne do nauki środki naukowe (książki, zeszyty, formularze itp.) winni sobie wszyscy uczniowie i uczennice w przeciągu tygodnia po wstąpieniu do szkoły sprawić i winni je zawsze w należytym porządku na naukę przynosić. Innych przedmiotów, które mogłyby dać powód do przeszkadzania w nauce nie wolno z sobą przynosić. Niezastosowanie się do tych postanowień pociąga za sobą poza ukaraniem, odebranie tych przedmiotów itp.

(Dokończenie nastąpi.

W naszym rejestrze spółdzielni pod Nr. 46 wpisano w dniu 9. lutego 1929 r. przy firmie „DOM POLSKI“ spółdzielnia z ograniczoną odpowiedzialnością w Mikołowie: Dr. Franciszek Kozieł i Józef Herman z zarządu ustąpili a w ich miejsce wybrani zostali Jan Karkoszka, poseł na Sejm Warszawski i Jan Koj, burmistrz obaj w Mikołowie. —

Sąd Grodzki w Mikołowie.